

Leerrede over Psalm 138: 4 t/m 6, uitgesproken op Woensdagavond 1/09/48 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 68: 16 en 17

Lezen - Psalm 138

Voorrede.

Wat wij zongen uit de 68ste Psalm, is een opwekking:

Gij koninkrijken, zingt Gods lof;
Heft psalmen op naar 't hemelhof,
Van ouds Zijn troon en woning.

Dan wordt daar apart bijgevoegd:

Waar Hij, bekleed met eer en macht,
Zijn sterke stem verheft met kracht,
en heerst als Sions Koning.

Dat is dan de oorzaak en aanleiding om Gode lof te zingen. Want merk eens op wat daarin begrepen ligt: dat die Majesteit op Zijn troon is gezeten, heerst als Sions Koning, niemand Hem gelijk, verheven dus boven alle machten in heerlijkheid. Dat is immers de uitkomst, de troost, het leven en de zaligheid Zijner ellendigen? Want de plaats waar wij hier wonen wordt genoemd te zijn: waar de troon des satans is. Wanneer wij dan geen leven in onszelf hebben, het in deze wereld niet kunnen vinden, alles hier ons toeroept: het is hier niet, en ons blijft daarin niets anders over dan uit de diepste grond des harten Hem, Israëls Verwachting, de God des levens aan te roepen, zo begeven wij ons alsdan op een terrein waar wij de verwoedheid van satan te duchten hebben.

Want wij mogen hier alles doen op dit benedenrond, je mag goddeloos of godsdienstig leven, je mag hier opgaan zowel in het één als in het ander, maar het mag niet zijn, dat wij als schepselen Gods onze Schepper als het enige en het hoogste Goed begeren, zoeken, liefhebben en vrezen. Dat het ons te doen is om herstelling in Zijn gunst, en om Zijn gemeenschap te genieten, dan is alles ons tegen. Want is satan onze tegenstander (hij wordt genoemd de overste dezer wereld), dan is het tegelijk, dat wij ook de wereld tegen hebben, vroom en onvroom.

Wij hebben ook onze natuur en afkomst tegen, want die wil hier de ruimte hebben en hier leven. Zo is er dan een driehoofdige vijand, die zich tegen ons stelt. Zowel bij aan- als voortgang is het, ja tot het einde toe, dat wij in die strijd tegen zulk een macht en menigte niets vermogen, daar moeten wij het tegen afleggen, daar moeten wij het onderspit voor delven. Doch nu is ook dat waarheid, dat Hij heerst als Sions Koning, en dat om Zijn ellendigen - die Hem aanroepen, nodig hebben en behoeven - te hulp te komen, en naar de openbaring van Zijn lieve wil in Zijn Woord, te Zijner tijd, te beantwoorden en te bewijzen dat Hij is de levende God. Hij hoort het gebed, zegt de psalmdichter, en dat wil Hij dan Zijn ellendigen doen ervaren.

Hij is vreselijk uit Zijn heiligdommen, maar als alles buiten God ons de dood is, dan is dat onze uitkomst, want daardoor verliezen wij alles waar God op tegen is. En de God Israëls, Die geeft Zijn volk sterkte en krachten. Want het is Zijn lieve wil, barmhartigheid te bewijzen aan ellendigen, en ons in onze nood en dood te dienen tot zaligheid en leven. Ik vraag daartoe dan ook uw aandacht voor het woord en het getuigenis Gods. Zoeken wij dan vooraf Zijn aangezicht om een verbeurde zegen.

Tekst:

Het woord waartoe wij uw aandacht vragen, vindt u in het ons zo-even gelezene, de 138ste Psalm, en wel nader het 4e, 5e en 6e vers. Ik Noem u Psalm 138, de verzen 4 t/m 6, waar Gods Woord aldus luidt:

4. *Alle koningen der aarde zullen U, o HEERE! loven, wanneer zij gehoord zullen hebben de redenen Uws monds.*
5. *En zij zullen zingen van de wegen des HEEREN; want de heerlijkheid des HEEREN is groot.*
6. *Want de HEERE is hoog, nochtans ziet Hij den nederige aan, en den verhevene kent Hij van verre.*

Leerrede.

Het opschrift boven deze Psalm is: "Een Psalm van David". Wij weten van David, dat hij niet alleen een koning is geweest, maar ook een dichter, ja, met een profetische geest. Ook op onderscheidene plaatsen in de Psalmen heeft hij geprofeteerd van de komst van Jezus Christus, maar ook van de toekomst en de bloei van Zijn rijk. Ook de kanttekening vermeld hier, dat dit mede als een profetie is van het Koninkrijk van Christus, en van de bekering der volkeren door het Evangelie. Nu lijkt dat misschien enigermate vreemd, als de kanttekening bij deze woorden: "Alle koningen der aarde zullen U, o HEERE! loven, wanneer zij gehoord zullen hebben de redenen Uws monds", een beschrijving geeft van de bekering der volken bij de komst van de Messias.

Nochtans is dat niet zo'n vreemde zaak, want onder koningen worden soms mede begrepen hun onderdanen, maar ook dit: wanneer wij persoonlijk met onze staat en verhouding te doen krijgen, dan treedt op de voorgrond, wat wij uit kracht van onze verdorvenheid, innerlijk vertegenwoordigen voor God onze Schepper. Dat is zulk een staat zoals God Zelf gezegd heeft in het paradijs van dat eerste mensenaar - ze hadden nauwelijks gezondigd, genomen van de verboden vrucht, van de verboden boom, of ze waren zó verdorven - dat God daarvan zei: "de mens is geworden als Onzer één." Wat is dat? Toch dit: met zulk een verbeeldingsgeest, alsof men zelf God was.

Wij hebben in ons zo'n geest van heerschappij om als een koning wel zelf te willen regeren. Niet God laten regeren, maar zelf zó koning te zijn, met terzijde stelling van God en van Zijn dierbare Wonderzoon, zelf alles eens ter hand te nemen. Niet alleen sommige zaken, neen! Maar èn voor de tijd èn voor de eeuwigheid, zowel in het één, als in het ander. Dat is de staat van een mens uit kracht van zijn val, waaruit wij van nature geneigd zijn om God en onze naaste te haten. Waarom?

Omdat wij zo'n hoge statuur hebben, dat wij als een koning zouden willen regeren, God wel zouden willen bedillen en ook wel heel de wereld. Waar dat niet gaat, komt dat voor de dag, nijd en boosheid zoals die in ons woont. Laten wij acht geven op de zaak zoals hij is. Ik spreek over wat onze staat is krachtens onze val in Adam, dus ik spreek niet van de één of ander die nogal een brute, een dwingerige, een hoge regeergeest heeft. Daar heb ik het niet over. Maar ik heb het er over zoals wij zijn als mensen door onze val buiten God en Zijn gemeenschap: God kwijt, en staan op eigen benen. Dan komt die geest van hoogheid al voor de dag bij de kinderen. Dan zijn ze nog zeer jong, en dan komt al voor de dag: ze zouden èn vader èn moeder èn broers èn zusters allemaal, wel willen zetten naar hun eigen hand, en als de ouders niet verstandiger waren, en de oudere broers en zusters, dan regeerde de jongste het hele gezin, vader en moeder inclusief. Dat is de natuur eigen. Zo verdorven zijn wij.

Daarom komt dat woord "koningen" in de Schriftuur meermalen voor. In Psalm 72 is er nog sprake van: "Ja, elk der vorsten zal zich buigen, en vallen voor Hem neer."

Dat tekent ons dus van dezelfde inhoud. Soms ook onder het woord "Edom". Daar treffen wij ook aan de regeergeest, de heerschappij, als het kon zelf alles in eigen hand nemen. Nu spreekt hier de psalmdichter, dat alle koningen de HEERE zullen loven, wanneer zij gehoord zullen hebben de redenen Zijns monds. Dat staat er op zulk een wijze, alsof het een aparte weldaad is als wij de redenen Zijns monds horen. Is het dat? Ja, inderdaad! Want het kan zijn, dat wij vanaf onze jeugd opgevoed zijn onder het geklank des Evangelies, en dat wij nog nimmer de redenen Zijns monds hebben verstaan.

Men zal zeggen: ja, maar als men nu vanaf de jeugd er in opgevoed is, dan kan men wat gehoord hebben! Ja, maar wanneer men daarin opgevoed is, en een grote kennis omtrent het werk Gods en der genade vergaard heeft - van heel de leer der waarheid - dan zelfs kan het nog zijn, dat de redenen Zijns monds nooit eens zijn doorgedrongen tot ons hart, en dat wij nog nooit verstaan hebben, wat God ons in onze hovaardij en hoogheid, zoals wij uit Adam zijn, te zeggen heeft. Dat wij nog nooit hebben opgemerkt, dat het altijd nog maar over en langs ons gegaan is, zonder dat het ons hart heeft geraakt, en ons hart als heeft gepakt; er heerschappij over heeft gevoerd, zodat de genadeleer nog nooit voor ons is geweest rechtstreeks het Woord van God en de redenen Zijns monds.

Nochtans geeft God ons, gevallen schepselen, door de genadeleer Zijn reine wil te verstaan. Zijn reine wil omtrent onze zaligheid en ons eeuwig leven. Daarom wordt het genoemd: "redenen Zijns monds". De zaak is immers heel duidelijk. Ik sta hier te spreken voor ulieden, en door mijn spreken, door de redenen mijns monds, verstaat gij de gedachten van mijn hart, die ik met woorden, in redenen, vertolk. Zo is het, dat God door de verkondiging van het Evangelie de gedachten van Zijn hart ons wil laten horen, als Die niets anders beoogt en bedoelt dan onze volkomen zaligheid. Onze zaligheid?

Ja werkelijk, onze zaligheid! Die beoogt en bedoelt God. Die heeft, opdat Hij ons zou kunnen zalig maken, het liefste wat Hij had, Zijn eniggeboren Zoon, Die een Koning is der koningen en aller schepselen Heer', ja der engelen Heer' en Hoofd, ons gegeven tot een verzoening voor onze zonden. En welke plaats heeft Koning Jezus ingenomen om ons te kunnen zaligen? Dat noemt de apostel Paulus met deze woorden: "gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil arm is geworden, terwijl Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede rijk zoudt worden."

De Koning heeft Zijn rijk en heerlijkheid verlaten, en wat is Hij geworden? Een Knecht, en wel zulk een Knecht dat Jesaja daarvan heeft geprofeteerd: "een verachte ziel, aan Welken het volk een gruwel heeft, een Knecht dergenen die heersen." Dus een Knecht van koningen, waar hij nochtans van zegt: "koningen zullen het zien en opstaan, ook vorsten, en zij zullen zich voor U buigen." Als wij daarbij Jesaja 53 lezen, wat staat daar van die Koning der koningen? Daar lezen wij platweg van: "een iegelijk was als verbergende het aangezicht voor Hem; Hij was veracht en wij hebben Hem niet geacht." Dat was de plaats die de Koning Zich getroostte. Wij staan veel en veel te hoog, wij zijn niet op onze plaats. En omdat wij nu zo hoog zijn, zo zien wij niet de schoonheid van die Schoonste onder de mensenkinderen, Die rijk en troon verliet om in de gestalte van een dienstknecht op aarde te komen.

Er moest voor de zonde betaald worden, en dat moest door bloedstorting, en dat moest geschieden door de dood. Er moest aangebracht worden een volkomen gerechtigheid. Dat moest geschieden met totale onderwerping aan de wil en aan de Wet Gods, in volkomen gehoorzaamheid. Nu heeft Koning Jezus zo'n lage plaats ingenomen, dat Hij in Gethsémané, onder het zware oordeel van onze zonden, bad: "Abba, Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan", maar dan voegt Hij er bij: "doch niet Mijn wil, maar Uw wil geschiedde." Dat is Zijn knechtelijke gestalte.

Hij laat God heersen, en neemt Zelf die plaats in; in de diepste vernedering. Ja, Hij vernedert Zich beneden alles tot in de dood, de bittere dood des kruises.

Dat is nu naar de wil Gods, opdat Hij ons zou kunnen dienen en zou kunnen zaligen. En nu is dit de zaak: "Alle koningen der aarde - wij willen hier regeren - zullen U, o HEERE! loven, wanneer zij gehoord zullen hebben de redenen Uws monds." Wanneer gaan wij die redenen horen? Die gaan wij dan horen, wanneer ons koningschap - daar bedoel ik mee, het leven buiten God in het "hier ben ik" - een leven wordt dat ons de dood wordt. Dat het leven in de zonde en in deze wereld ons de dood wordt, dat de geest die wij hebben door ons zijn in Adam, ons de dood wordt. Allemaal hoogmoed en hoogheid, het zelf regeren en zelf doen, als het kon God van de troon te vechten en zelf daarop plaats te nemen, om zelf eens de teugels en de scepter in handen te nemen.

Wanneer het leven in de zonde, buiten God en Zijn werken, ons nu de dood wordt, en wij geen leven hebben in onszelf, alles ons de dood is, dan is er plaats dat God ons kan gaan openen: schuldige, rampzalige, hovaardige zondaar, is het je de dood? Heb je geen leven in jezelf? Dan zal Ik u eens openbaar brengen, dat er een ander leven is, en dat leven is in Mijn lieve Zoon. Want Die heb Ik tot een Zaligmaker, en tot een Hersteller in Mijn gunst en in Mijn gemeenschap voor u gesteld.

Worden dat reine redenen, als gelouterd in een aarden smeltkroes, gezuiverd zevenmaal? Dat is, dat in reinheid en in zuiverheid er niets is, dat dat overtreft. Zijn dat zaken, die het hart gaan inpakken, dan gaat het voor zo iemand zó worden - als wij het Evangelie gaan verstaan, en gaan begrijpen dat het redenen des HEEREN zijn - mag ik, HEERE, een verootmoedigde en een vernederde zondaar onder U worden? Zou ik die eer mogen hebben, dat U mij alles ontnemt wat ik buiten U heb?

Nu zien wij er van nature ons welzijn in: als wij uit de weg kunnen, en kunnen regeren "hierben-ik". Maar, wanneer wij wat gaan opmerken van de genadeleer, dan gaan wij er ons heil in zien, om voor God verootmoedigd en voor Hem vernederd te worden. Want dan zullen wij leren opmerken: als ik op mijn plaats kom, en ik leg af wat ik in Adam heb aangedaan, en ik kom terug bij mijn Schepper, dan kan ik van Hem alles krijgen wat tot het leven en de zaligheid nodig is.

Het begint aanvankelijk al, wanneer dat werk zich bij ons gaat aandienen en openen in het: "U, o HEERE! loven." Ge zult zeggen: 'man alevel, daar schiet een mens alles en alles in te kort!' Ja, dat is waar. Maar, wat doe je er nu aan, als door de aanraking van zulk een werk het hart als opspringt van vreugde en blijdschap? Ja, wat doet men er aan, als het zo is, dat men alles vergeet, en gemeenschap zoekt met anderen, opdat die met ons mede zouden gaan doen, om te gaan zeggen: "lieve, zoete Hemelheer, wij danken U wel duizend keer."

Wat heeft U bewogen? Wilt U zo'n mens als ik ben, bezitten? Wilt U die zaligen? Wij lezen nog in Psalm 95, dat de psalmdichter daar opwekt:

Komt, laat ons samen Israels HEER,
den Rotssteen van ons heil, met eer,
met Godgewijden zang ontmoeten.

In dezelfde Psalm komt voor:

Komt, buigen w'ons dan biddend neer;
Komt laat ons knielen voor den HEER,
Die ons gemaakt heeft en verkoren.

Wordt daar dan tegelijk bij bedongen, kijk eens, je moet als je mee wilt doen, zus en zo zijn? Neen, daar heeft de psalmdichter het niet over. Die heeft het er over: 'Wie heeft lust om den HEERE te loven.' Die vraagt, wie heeft lust om te bukken, om voor Hem te buigen.

Dáár wordt naar gevraagd. Waar het hart is ingepakt voor God en voor Zijn werken, die hebben medestanders nodig om zulk een liefdevolle Majesteit te huldigen, te lieven, te erkennen vanwege de waardigheid van Zijn Wezen en de grootheid van Zijn werken, want dat komt Hem toe. Die zaken liggen er in vervat.

Nu is het de bedoeling, dat wij de redenen des HEEREN zó gaan verstaan, en zó gaan opmerken, dat, waar wij dan van nature vijandig tegenover staan - er tegen strijden, alles op alles zetten om het behoud - dat wij dat prijs gaan geven, en er ons voordeel in gaan zien, om alles onder God te verliezen. Wat een dichter deed zeggen: 'zalig, zalig, niets te wezen, in ons eigen oog voor God.'

Want die zaken kunnen soms zó het hart bezetten, dat wij er als van verzekerd worden, dat wij moeten bekennen; als ik nu, heden voor mijn Schepper kwam als een verslagene en een uitgewerkte, vanavond nog, dan nàm Hij mij.

Dat zijn de redenen Zijns monds, die tot ons gaan doordringen, en wij verstaan: daar moet het heen. Daartoe besteedt dan God heel die evangeliearbeid aan ons, en Hij komt telkens weer door de verkondiging des Woords tot ons, opdat het zijn beslag zou krijgen dat wij met de profeet Jeremia zouden moeten zeggen: "Gij hebt mij overreed en ik ben overreed geworden; Gij zijt mij te sterk geweest, en hebt overmocht." Om dus af te leggen heel ons koningschap dat wij in het paradijs hebben aangedaan, die hoogmoed die wij hebben ingezogen uit satan, om als een verslagene ons te geven onder Gods Majesteit, dat Hij over ons heerse en regere.

Waar God nu in recht heerst, en wij verliezen tot zelfs ons eigen leven, daar heerst Christus in Zijn genade, en zullen wij, wat ons door het Evangelie is gepredikt gaan ervaren: "de reine redenen Gods." Dat Hij ons in die Koning - Die de gestalte van een dienstknecht heeft aangenomen, en Die in die nederige staat voor ons verwierf tijdelijke en eeuwige zegeningen - nu wil dienen ten eeuwige leven en tot zaligheid, helemaal uit genade, zonder werken, waarde of verdiensten.

Laten wij de reine redenen Zijns monds zó inzuigen, dat wij gaan zeggen: 'och, God, mag ik nooit hoger geraken dan een verslagen zondaar, want dan kan ik Christus genieten. Al wat wij daarboven zijn, staan wij te hoog, maar daarin kunnen wij Hem genieten. Want dat is Zijn werk, dat is Zijn ambt, om zondaars te dienen in al hun ellenden en behoeften ten leven.

Zij zullen, staat er hier, den HEERE loven. Waarin bestaande? Hierin bestaande, dat het alles is Zijn vrije, soevereine zondaarsliefde. Zij loven God, omdat het een werk is, zuiver, geheel en al uit Hem. Niets van ons er bij. Zo krijgt God de eer, en brengen zij Hem lof. Daar God de eerste Persoon, de Auteur en Uitdenker is van het ganse heilswerk, loven zij Hem, en die enige Zaligmaker en Heiland, Die in Zijn lijden en sterven alles voor ons heeft verdiend en verworven, loven zij, en die eeuwige Geest, Die in onwederstandelijke kracht hen bearbeidde, en die werken, weldaden en schatten toepaste, loven zij. Ja, zij roemen God Drieënig, Eén in Wezen, onderscheiden in Personen, zijnde de God van zaligheid en eeuwig leven.

Daarom staat er nog bij: "En zij zullen zingen van de wegen des HEEREN." Dat is van de wegen die God met hen gehouden heeft, waarin dan ook voorkomt, dat wat ons ten diepste vernederde, waar wij met hand en tand tegen waren, dat wij zelfs dáárin Hem roemen en daarvan zingen, ziende: dat is nu alles Zijn reine, zuivere zondaarsliefde. Want als het aan ons lag, en wij hadden de ruimte en de gelegenheid, wij kwamen er nooit. Maar nu heeft die God zo'n grote liefde, Die verbreekt alle tegenstand en vijandschap. Hij buigt onze wil, Hij knecht ons onder Zijn Majesteit. Wanneer wij er geen licht in hebben, dan roepen wij onder die handelingen, bij tijden door weedom des harten uit: 'wat moet het worden?' Terwijl het Zijn liefdehand is, die òns "koningen af" maakt, opdat Hij ons zou maken koningen en priesteren Gode en de Vader. Daar ons eigen koningschap er aan gaat, om het nu te mogen zijn uit genade, op gans andere wijze.

Niet om zelf te regeren, maar om te zijn:

Ik zal mij buigen, op Uw eis,
naar Uw paleis,
het hof der hoven.
En om Uw gunst en waarheid saâm,
Uw grote Naam,
eerbiedig loven.

Om ons aan Christus te houden en in Zijn overwinning te mogen delen, daar wij niets zijn, omdat Hij juist op dat terrein Zich beweegt en ons in alles wil dienen ten leven.

Nu staat er hier bij: "want de heerlijkheid des HEEREN is groot." Wat is dat, de heerlijkheid des HEEREN is groot? Immers dit: die heerlijkheid is zo groot, daar moet alles voor ruimen, alles moet er voor opzij. Wij lezen dikwijls van de heerlijkheid des HEEREN. Wij lezen hoe in de woestijn de heerlijkheid des HEEREN was op de tent der samenkomst en de tabernakel vervulde, zodat Mozes niet kon ingaan en de priesters niet konden staan om te dienen vanwege de heerlijkheid des HEEREN.

Wij lezen bijvoorbeeld ook van de herders te Bethlehem, die in het veld waren, terwijl er één en al beroering was, want het Romeinse juk was zo zwaar. De Keizer zei doodeenvoudig: ieder gaat naar zijn eigen stad en geeft zijn naam op. Er werd niet gevraagd of alle leed en ellende die hierdoor berokkend werd wel kon. De inhoud was; ik moet geld hebben. Daarom moesten allen op pad om beschreven te worden.

Was dat nu het volk, waar zoveel beloften aan geschied waren? Waar bleven nu de beloften Gods? Er was geen profeet meer, die wist hoe lang. En terwijl de herders daar waren - in Bethlehems velden - daar is op z'n onverwachts een engel, en de heerlijkheid des HEEREN, staat er, omscheen hen. En nu vanwege de heerlijkheid des HEEREN vreesden zij met grote vreze. Doch daar gaat die engel aan het spreken, vooreerst zeggende: "Vreest niet". Daar is geen rede voor. Vinden jullie de dood in jezelf en in deze wereld, dan behoeven jullie niet te vrezen. Waarom niet? God haat de zonde en heeft op alles uit Adam tegen, en wil dat ons dat de dood is. Daar deze mensen geen leven hadden, de dood in alles vonden ... Ge zult zeggen: man, hoe weet je dat? Dat staat er toch niet? Wij lezen alleen van herders die zich in die landstreek ophielden. Toch lezen wij er wel van, want de Schriftuur leert, dat God een beantwoording is in al onze nood. Waarom ging er geen engel naar het hof van Kajafas noch naar het Joodse Sanhedrin? Daar was niet de minste behoefte.

Maar die mensen in Bethlehems velden, die hadden het wel nodig, en daarom was het precies aan hun adres: "Ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal, namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus de Heere, in de stad Davids. En dit zal u het teken zijn: gij zult het Kindeken vinden, in doeken gewonden, en liggende in de kribbe."

Wat zeggen nu de herders? "Dat kunnen wij eigenlijk toch niet geloven, want dat is zo groot en zo onverwacht. Zou het wel waar zijn?" Neen, zo zijn ze niet. Waarom niet? De heerlijkheid des HEEREN omscheen hen, en waar dat zo is, daar heerst dermate het gezag van God, dat daar geen plaats is voor: ongelooft en ik denk en zal het wel zo wezen?

Zo is ook hier sprake - onder de bewoordingen dat de heerlijkheid des HEEREN groot is - van het gezag van God, dat ons "koningen af" maakt, dat ons doet aannemen en omhelzen de genadeleer en ons daar de vrucht van doet trekken ten eeuwig leven, waaruit wij zingen van de wegen des HEEREN.

Daaruit is het niet: en ik geloof dit, ja wel, en ik denk, en zei, en als ik een ander hoor praten dan zou ik zeggen, ik denk dat het bij mij ook zo is. Ja maar, hoor eens, dat is geen genadewerk. Die zaken zijn anders. Die zijn zó, gelijk Paulus spreekt: "ik wéét, en ik ben verzekerd".

Op een andere plaats: "en wij weten". Dat is de kracht der genade. Zo geschiedt dat onder de heerlijkheid Zijner Majesteit; er wordt gewrocht, er wordt daargesteld zó zeker en zó bewezen als dat God in de hemel is.

Zó zijn die zaken waarheid voor ons. Ik spreek nu niet, wanneer de kracht der zaken weg is, die heerschappij der genade niet langer in aanwezig is en wij besprongen worden, en van satan en van onze verdorven natuur weer eens op komt dagen. Neen, ik spreek er nu over, wanneer wordt daargesteld. Dan geschiedt dat onder de heerlijkheid des HEEREN. Daaruit zingen zij van de wegen des HEEREN, want de heerlijkheid des HEEREN is groot, en roemen Hem.

"Want de HEERE is hoog." Daar moet alles voor ruimen, opzij. Daar zijn wij zelf ook voor opzij gemoeten en moeten ruimen. "Nochtans ziet Hij de nederigen aan." Een mens die moet bekennen: grote God, ik heb verdiend en U bent recht als U mij vernietigt en verdoet, want ik ben Uw gramschap dubbel waardig. Die bekent: ik ben, HEERE, een vijand, een opstandeling, ik ben een gans totaal ondeugdelijk mens. Dan is er bij God een nederige, één in de verootmoediging onder zijn zonden, die van zijn troon afkomt, in schande, als een vijand, een opstandeling, een tegenspreker, een totaal onwaardige, één die niet deugt. Nu, van de nederige, daar staat hiervan: die ziet Hij aan. Hoe? In gunst! Dat is zo bij aanvang, bij voortgang en tot het einde. Hij ziet de nederige aan.

Wat heeft die Hanna toch gezongen hè! Zij een onwaardige toen zij zo dikwijls opgegaan was naar Silo. Te vergeefs, voor niets. En ja, Peninna en de vijand hadden gelegenheid om te spotten en te honen. Ja, dat moet wel voor haar geweest zijn, wat wij lezen in Psalm 42: "Met een doodsteek in mijn beenderen honen mij mijn wederpartijders, als zij de ganse dag tot mij zeggen: Waar is uw God?" Waar is nu die God, op Wien gij bouwdet, en aan Wien g'uw zaak vertrouwdet? Waar is Hij nu? Maar nu is het ook met Hanna geweest, daar het niet langer kon, behoefde het ook niet: zij heeft verkregen een van den HEERE gebeden Samuël. Daaruit heeft zij uit de diepste grond des harten gezongen, dat Hij de nederigheid had aangezien, en de geringe uit het stof verheft, en de nooddruftige verhoogt, gelijk als Maria, de moeder des Heeren, ook gezongen heeft:

Hij zag geen rijken aan,
maar heeft z', in hunnen waan,
gans ledig weggezonden.

Ja, maar Hij heeft de nederigheid Zijner dienstmaagd aangezien. Zo handelt God.

Nu staat er vervolgens bij: "en den verhevene kent Hij van verre". God alleen is God, en wij zijn voor Hem niet meer dan nietig stof en as. Wanneer het nu is, dat wij vermenen iets te zijn - hoewel wij voor God slechts een hoopje stof zijn - hetzij dat men in de wereld leeft met: ik ben een buitengewoon mens, dan komt er een val. Of, wanneer onder Gods volk gaat werken: ik ben wel wat bijzonders, wat aparts, dan deelt God daar niet mede. De verhevene, staat hier, kent Hij van verre. Wil men genieten, dat Hij ons in genade aanziet, dan moeten wij "zondaar" zijn. Want de nederige ziet Hij aan, maar de verhevene kent Hij van verre.

Laat dat dus voor ons een woord van ernst zijn, dat al wat wij zijn boven dat wij niets zijn, wij te veel zijn, want dat geeft reden dat God ons van verre aanschouwt, Hij kan niet met hoogmoed delen. Daarom zingt de dichter: Zalig, zalig niets te wezen in ons eigen oog voor God. De genade dan, die moet alles zijn, en kan alles dekken waar wij niets zijn.

Dat de God aller genade, daartoe dan Zijn Woord aan ons heilige, en het zo dienstbaar stelle, dat wij voor het eerst of bij vernieuwing zouden verstaan Zijn reine redenen, om God onze Schepper lof en dank toe te brengen, en Hem te eren. Dat Hij daartoe dan Zijn vriendelijk licht en gezegend aanschijn over ons doe lichten, om Zijns verbonds wil. Amen.

Slotzang:

Psalm 116: 4

Wie is aan onzen God gelijk?
Die armen opricht uit het slijk;....

Zegen: Ga voorts heen in vrede en ontvang de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, en de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle
gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.